

Передплата

на «РУСЛАНА» виносить:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о год. 6-й пополудні.
Редакция, адміністрация і експедиция «Руслана» під ч. 9 ул. Коперника. — Експедиция місцева в Агенції Ляндовского в пасажі Гавсмана.
Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Престольна мова.

Понеділкеве урочисте отворенє нової каденції Ради державної відбуло ся в присутности членів обох палат, всіх амбасадорів і найвисших достойників. Посли явили ся переважно у фраках, деякі Поляки в контушах. Селяни, послы Бойко і Кремпа наділи чорні сурдути. Соціалісти, Стоялівцки і Шенерерівці не прийшли. Цісаря попереджали міністри і архикнязі. В хвили появилення цісаря в сали церемоній підніс президент Палати Панів, князь Віндішгрец трикратний оклик в честь Цісаря. Зібрані повторили той оклик. Цісар засівши на престолі накрив голову, взяв з рук президента міністрів гр. Баденього рукопис престольної бесіди і відчитав її донеслим голосом.

Завтра подамо дословний текст тої престольної мови, а днес містимо лиш докладний її зміст:

«На початку нової важної періоди конети-туційного житя, згромадив Я панів коло мого престолу, заявляю панам мое цісарске поздоро-вленє і витаю панів сердечно. В протягу минув-шої сесії оправдала репрезентация держави до-віре, яке поклав Я на її любов вітчизни і обач-ність, понеже мимо існуючих противностей, до-вершила на многих областях державного житя плідної праці. Маю надію, що й панове також то, що щасливо розпочато, усовершените і даль-ше поведете, заразом заберете ся до нової користої роботи і з успіхом її полагодите. Ту надію скріплює в мені то, що законодату діяльність справлену до розширення виборчого права замкнено і що повело ся наділити широкі верстви населеня репрезентациєю конституцій-ною а через те буде можна інтереси всіх верств відповідно до їх управнєня увзгляднити в тій мірі, яка випливає з повної відвічальности спів-ділання для добра загалу.

Сли то усовершенє конституції представ-ляє ся яко важна річ для державного устрою

то осягає оно повне значенє в змаганнях до со-ціальних здорових реформ. Діяльність послів буде звернена на те, щоби населеню подати до-статочну опіку під взглядом материяльним і культурним, щоби в границях існуючого су-спільного порядку заходячі противности лагодити, не ставляючи однак підприємцям надмірних жадань для соціалістичних цілей і не обезпе-чаючи перед заграницею їх спромоги конкурен-ційної, котра виходить також на добро робіт-ників.

В тім дусі предложить правительство в найблизшій часі проекти реформи закона о у-безпеченю від нещасних случайів і в разі хороби.

Дальше зазначає престольна мова печали-вість правительства о піднесенє стану проми-слового і ремісничого, а також підмогу і доста-точну охорону для рільництва та заповідає пред-ложенє проекту закона що до заводової органі-зації стану рільничого.

Однак найважнішим і найшпильнішим за-вданєм в найблизшій періоді сесії являє ся у-ладженє тих договорів, що відносять ся до від-повлення митово-торговельної умови з краями корони угорскої, до податків консумційних які в обох територіях державних мають бути трак-товані після рівних засад, дальше до уладженя квестії банкової і довершеня регуляції валюти, вкінці до означеня пропорції квоти потрібної на спільні потреби монархії. Переняті патріотичним духом, розслідите по справедливости предложені вам проекти, котрих скорє полаго-дженє зарівно пожаданє як і потрібне.

Промова престольна заповідає з осягу вну-трішньої адміністрації проекти законів в справі обезпеченя і еміграції населеня. Зазначає печали-вість і змагання о розвій штутки і науки, та старання, щоби в області публичної науки при спокійнім усовершеню існуючого устрою під-нести загальний уровень образования. Найваж-нішою задачею школи полинить ся її діяль-ність виховуюча. Ліпші успіхи сеї діяльности мають осягнути ся відповідними уладженнями в учительських семінариях.

Промова престольна заповідає зміни орди-

нації конкурсвої і процедури в справах неспір-них, дальше проекти що-до утвореня судів ми-рових і громадских урядів роз'ємних, проекти спілок господарских і промислових. Роботи о-коло кодифікації права карного зачнуть ся на ново, скоро дозвлять на сю величезну роботу відносини правні, опираючі ся в наслідок зако-нів процедури цивільної під взглядом формаль-ним на тій новій основі. Правительство займе ся проектом військової процедури карної, котра увзгляднить передовсім військової інтереси, та вимоги новочасної науки права і внесе проект закона що-до охорони військових таємниць. Не-бавом буде предложенний проект закона о при-мусовім стяганю податків безпосередних, при-чім буде управильнена справа відшкодованя гро-мад за стяганє податків державних. Рівно буде внесений проект реформи закона о переступ-ствах скарбових.

В цілі основного управильненя бюджету королівств і країв наміряє правительство внес-ти, щоби з надвишки податків консумційних значні квоти були передавані поодиноким кра-ям. Дальші проекти відносять ся до отвореня нових водних доріг, розвитку залізниць і удер-жавненя деяких шляхів залізничних.

Сли розвязка так численних і важних за-дач має удати ся, то національні противности не повинні утрудняти ані колотити їх річевого полагодженя. Успішне полагодженє тих задач лиш підпоможе змагання для добра кожного краю і народу, а надто причинить ся до ухи-леня існуючих трудностей і злученя всіх сил для спільного ділання в хосен мочучости і інте-ресів держави. Правительство буде безнастанно старати ся усувати перепони, що утрудняють наближенє, навязати в межах обовязуючої кон-ституції угоду що-до вирівнаня взаємно поборюючих ся претенсій, щоби в сей спосіб сотворити основу, на котрій противники могли би погодити ся, признаючи обопільно свої права і силу. Правительство надіє ся, що при помочи Всевишнього погодять ся.

Обсяг і число проектів, які будуть предло-жені, ставляють до вас великі вимоги, але по-

7)

Ходім за ним!

Генрика Сінкевича.

(Дальше.)

— І ти засудив єго на хрест?

— Хотів я позбути ся клопоту, а при тім щоби не порушувати гнізда оє, що брєнять дов-кола святині. Они і так шлють на мене жало-би до Риму. Впрочім се не о горожанина рим-ского ходить.

— Сей чоловік не буде для того менше терпіти.

Прокуратор не відповів — і по хвили став говорити, мов би до себе:

— Одна є річ, якої не стерплю, се переса-да. Хто при мені вимовить се слово, відбирає мені веселість на цілий день. Золота середина! отсе, чого після мене розвага каже ся держати. А не має куточка на світі, де би сеї засади менше держали ся, як ту. Як все те мене му-чить! Як мене мучить! В нічім спокою, в нічім рівноваги... ані в людях, ані в природі... Тепер приміром весна, ночі холодні, а в день такий жар, що по камінях годі ступити. До полудня ще далеко, а дивіть, що діє ся! Що-до людей

— краще й не говорити! Єсьм ту, бо мушу. Мен-ша о се! Знов би я відійшов від річі. Ходіть по-дивитись на розпняте. Я певний, що сей Наза-рянин буде вмирати відважно. Я казав єго би-чувати, думаючи, що сим способом спасу єго від смерти. Я не кровопий. Коли єго били, був терпеливий мов ягня, благословив людей. Коли облив ся кровію, підніс очі до гори і молив ся. Се найдивніший чоловік, якого я бачив. Жінка не дала мені через него спокою: «Не допусти смерти безвинного!» отсе від свитаня клала ме-ні в уха. Я хотів. Два рази виходив я і про-мавляв до сих завзятухих єреїв і до сеї парши-вої товпи. Відповідали мені одним голосом, пе-ревертаючи в зад голови і роздираючи губи аж до уший: Розпни єго!

— А ти уступив? сказав Цінна.

— Бо в місті були розрухи, а я ту на се, щоби удержати спокій. Мушу сповняти мій обо-вязок. Не люблю пересадити, а при тім я мертвец-ки утомлений, але коли раз чого ся підійму, не завагаю ся посвятити для загального добра житя одного чоловіка, особливе, коли се чоло-вік незнаний, за яким ніхто не вставить ся. Тим гірше для него, що не є Римлянином.

— Сонце не лишє над Римом світить — прошептала Антеа.

— Божественна Антео — відповів проку-

ратор — міг би я тобі одвітати, що на цілій землі світить она римській власті, отже для її добра все треба посвятити, а розрухи підкопу-ють нашу повагу. А передовсім молю тебе: не жадай від мене, щоби я змінив засуд. Цінна та-кож тобі скаже, що се не може бути, і що коли засуд раз застав, хіба лишє Цезар міг би єго змінити. Я, хоч би хотів, — не могу. Правда, Каю?

— Так, справді.

Однак для Антеї слова ті були видимо прикрі, бо сказала, може думаючи про себе:

— Так отже можна терпіти і вмирати без вини.

— Ніхто не є без вини — відповів Понтій.

— Сей Назарянин не повинен жадного про-ступку, отже я, як прокуратор умив руки. Але як чоловік, я осуджую єго науку. Я нароком розговорював з ним довго, хочаби пізнати єго, і пересвідчив ся, що він голосить нечужані рі-чі. Се трудно! Світ мусить стояти на розумі. Хтож заперечить, що чеснота є потрібною? — Певно, не я. Але навіть стоїки учать лишє, щоби супротивности зносити з спокоєм, а не ви-магають, щоби виречи ся всего, від майна аж до обиду. Скажи Цінно — ти розсудливий чоло-вік — щоби ти подумав собі про мене, колиб я сей дім, в яким мешкаєте, ні з сего ні з того

кладаю довіре на вашу добру волю і силу до праці, що полагодило тих справ приспівніти також і тому, щоби соймам всіх країв і королівств полишити більше часу і свободи руху для розвитку їх діяльності. Се жадане впливає також з огляду на справедливе полагодило справ, які передають ся автономічному рішенню соймів, а котрі то справи з ходом часу з причин річевих і в інтересі скоршої адміністрації можуть бути лиш побільшені.

Дотично політики заграничної, то удало ся згідному співділанню всіх держав запанувати над небезпечністю, яка поветала в наслідок послідних заколотів на виході, та можна висказати надію, що акція припіднята в тім напрямі, мимо деяких різниць в поглядах і сумнівів, які проявили ся в часі переговорів, доведе до успішної і справді вдоволяючої розв'язки. Відноситься се передовсім до викликанної необачно квестиї кретенської, котра спонукала мое правительство, щоби в порозумінню з нашими союзниками і в строгій, довірочній єдності з іншими дружними державами зарядило средства, котрих ціль здержати у відповідних межах аспірації і тенденції нарушуючі мир, а то при помочи акції змагаючої до удержання мериторіяльного status quo. В наслідок сего теперішнє поведене Греції не може ніяк числитися на признане держав, але з другої сторони мусить і Туреччина прийти до пересвідчення, що возьме на себе велику одвічальність, ели не узв'язлюючи своїх найжизненніших інтересів, а против однодушних рад держав європейських, не хотіла би усунути сумні над'ужити та удержувала тим самим стан річи, що містить в собі зародок безнастанного неспокою. Можна надіятися, що і в тім напрямі наступить забезпечене того всего що потрібне.

Нехай отже буде суджене вам, Ви. панове, члени обох палат Ради державної, супротив мирного уложенья відносин заграничних і внутрішніх, при згіднім і річевім співділанню, — довершити успішну працю для добра вітчизни. Най Господь Всемогучий уділить благословенства вашим працям!»

Престольну мову переривали згромаджені в многих місцях окликами признання, а найбільше показало ся оно при уступах тих, що згадували о опіції над промислом, рільництвом і о реформі військової карної процедури. По скінченню мови Цісар відкрив голову, а зібрані піднесли трикратний оклик. Зараз по промові опустив Цісар сальо в супроводі міністрів і архикнязів. Ся престольна промова заповідає надто широку програму, а многі заповіджені в ній проекти реформ потребують як найскоршого полагодилення, як мирові суди, громадські уряди роз'ємчі, господарські спілки, відшкодоване громад за стягане податків, зворот краям надвишки податкової, примусова асекурація, справа еміграції, реформа належитостей судових, та знижене спадкових належитостей. Заповіджене, що правительство буде старати ся навязати в межах конституції угоду що-до вирів-

віддав тим обідрянцям, що там вигрівають ся на сонці, при Іупейській брамі? А він як-раз таких річій домагає ся. Голосить при тім, що всіх треба рівно любити! Жидів так само як Римлян, Римлян як Єгиптян, Єгиптян як Африв і так далше. Признаюсь, що мав я сего досить. В хвили, коли іде о его житє, він поводить ся, мов би ішло о кого иншого, навчає — і молить ся. Не маю обовязку ратувати чоловіка, що сам про себе не дбає. Хто не уміє в нічмі міри задержати, не є розсудливим чоловіком. При тім він зве себе Сном Божим і руйнує засади, на яких спочиває сьвіт, отже шкодить людям. Най собі в душі думає що хоче — коби не руйнував. Як чоловік, я протестую проти его науці, коли я не вірю, припустім, в богів, то се моя річ. Однак признаю потребу релігії, і прилюдно се голошу, бо думаю, що для людей релігія є віжками. Коні мусять бути запряжені, і добре запряжені. Впрочім такому Назарининові смерть не повинна бути страшною, бо він голосить, що воскресне.

(Далі буде.)

наня взаємно поборюючих ся претенсій, наповняє відрадою передовсім руский нарід. До сповнення так тих як і прочих проектів потрібно сильної, постійної та щирої і справедливої більшости. Чи удасть ся таку більшість в нинішнім майже 30 партій числячим парламенті знайти, — межі котрими деякі вже днесь заповіли, що беруть участь в нарадах не для позитивної праці, а лиш для поборення нинішнього правительства або для сповнення їх виключно партійних бажань без огляду на загальне добро всіх верств, народів і держави, се на разі не дасть ся предвидіти. А сли якому народови залежить на переведенню проектів і реформ згаданих в престольній бесіді, то певно що рускому, бо він скорше від Чехів і інших народів австрійських потребує в межах конституції вирівняння поборюваних слупних его домагань та «усунення перепон» в тім напрямі.

Така рішуча заява з найвисшого місця наповняє зболіле руске серце новою відрадою і заохотою до щирого труду і помочи до здійснення такої справедливої полагоди межинародних і краєвих відносин.

Рада державна.

Вибір президії слідує в п'ятницю.

Ліберал Пешке заходить ся около утворення союзу аграрного зпоміж членів всіх клубів.

На нинішнім засіданню зложили Молодочехи і окремо Вашатий, а окремо чеська шляхта фєвдальна, моравські Старочехи і Хорвати правнодержавне заявлене.

Заявлене Молодочехів звучить:

Ми заступники чеського люду з країв корони чеської, вступаючи знов до палати послів Ради державної, уважаємо своїм обовязком дати вираз непоколебимому почуванню права у заступаємого нами люду, заразом заявити, що через вступлене на фактичний терен Ради державної не опускаємо нічо з прав державних королівства і корони чеської, по кількакратно в присягах коронаційних стверджених і в багаті актах державних, посліднім разом в найвисшій рескрипті цісаря і короля Францішка Йосифа I. з 12. вересня 1871 признаних, як також, що всіми силами до того змагати будемо, щоби ті права до дійсного значіння і виконання довести. В тій гадці прилучаємо ся до застереження, зложеного в тій палаті чеськими послами дня 23. вересня 1879 і 8. цвітня 1891 і єсьмо готові для добра цілости держави і всіх її народів і країв після сил працювати, в пересвідченню, що льоальне застережене загварантованих і непередаваних прав країв корони чеської причинить ся до щастя і добра не лише тих країв, але і цілої монархії.

П. Вашати зложив окремо ось таке заявлене: Спільно з послами чеського народу внїс я, вступаючи до тої високої палати, правнодержавне застережене з дати Прага 23 вересня 1879 і з дати Відень 8. цвітня 1891, а заразом відповідно до пересвідчення моїх виборців я заявив, що вступаючи на терен фактично існуючої конституції, в найменшій навіть мірі не зрікаю ся через те прав, прислугуючих краям корони чеської на підставі їх правнодержавного становиска, але противно, всіми силами буду змагати до їх переведення. В сильнім пересвідченню, що лише через відновлене тих прав опертих на тисячлітній минувпости, королівських присягах, торжественних признанях і запоручених приреченях — наступити може заспокоєне умів народу і усуненне змагаючого господарского упадку, заявляю тепер, поновно входячи до Ради державної, що при змісті повисших заявлень не лише непоколебимо стою, але також всіх сил доложу, щоби права узасаднені в правнодержавнім становиску чеських країв, доси зі шкодою тих країв і цілої держави завішені до виконання довести.

Чеські соціялісти внесли протест против правнодержавного заявленя Молодочехів.

Палата ухвалила призволити на відчитане того протесту, мимо бурливої опозиції Молодочехів.

(З Кола польского). Коло вибрало комісію для ревізії статута.

В склад комісії ввійшли: Хшановский, Ді-

душицкий, Пінівський, Рутовский, Левицкий, Мадейский і Козловский.

Кромі того вибрало Коло польске велику комісію для справ соймових з 25 членів — і заняло ся справою Шаєра.

Від президента міністрів гр. Баденього наспіло до ради державної письмо, в котрім жадє ся вибору квотової депутації.

При льосованню девяти виділів, котрі мали би заняти ся розслідом виборчих актів питав ся посол Дашинський, що стало ся з его наглядним внесеном котре звучало:

Вибраний послом до Ради державної 16-го марта с. р., з селяньскої курії Ряшів-Ярослав, Тома Шаєр, позістає від 4-го марта в слідчій вязниці. Підписані вносять, щоби палата послів відповідно до §§. 16 алін. 5 закона з 21-го грудня 1867, зажадала випустити з вязниці посла Тому Шаєра. (§. 16. закона з 21-го грудня 1867 містить: Навіть в случаю придбання посла на горячій учинку, суд має обовязок сейчас повідомити президента палати о доконанім приарештованню. Коли палата зажадає, мусить бути увязнене знесене, а доходжене на час періоди парламентарної полишене. Ті самі права має палата в тім случаю, коли розходить ся о увязнене або слідство виточене єї членови поза парламентарною періодою). Під взглядом формальним підписані вносять, щоби внесене після сих скорочень регуляміну (§. 42) сейчас прийшло під нараду.

Президент палати заявив, що перед уконституованем палати не може дозволити на розправу над внесеннями, поставленими в дусі регуляміну палати.

Посол Дашинський доказував, що тут розходить ся о демонстрацію на річ свободи палати. Населенє Галичини чекає з напруженою увагою на постанову палати. Бесідник ставить внесене, щоби над наглядним внесеном в справі Шаєра раджено ще таки днесь.

Міністер справедливости гр. Гляйспах просить, щоби палата рішила ту справу. Єсли наступить ухвала згідна з внесеном, то він пояснить палаті цілий стан річи.

Німецький ліберал з Чех, Пергелът, антисеміт Штайнер і соціяліст Феркавф попирають внесене Дашинського, щоби справа Шаєра була зараз трактованою.

Посол гр. Фалькенгайн супротивляє ся трактованню якої небудь справи перед уконституованем палати.

Кронаветер жадає безпроволочної розправи і жадає порішення квестиї, чи наглядні внесення можна трактувати перед уконституованем і вносити поіменне голосоване.

П. Праде, німецький націонал стає енергічно в обороні Шаєра.

П. Яворский годить ся з Фалькенгайном але оспівдає притім, що на случай, коли палата ухвалить, що сю справу можна трактувати перед уконституованем Палати, то він буде голосувати за наглядністю внесення.

Наступає поіменне голосоване над внесеном Кронаветера. Посли з Кола польского, демократи, опускають сальо. Внесене Кронаветера прийнято 308 голосами против 27. Против голосували тільки консерватисти з Кола і 6 послів з фракції Фалькенгайна.

Міністер Гляйспах представив справу Шаєра. Сесия ще не розпочала ся, коли Шаєра увязнено. Правительство не мало права жадати увільнення і залишеня карного поступованя; правительство не мало права впливати на суд, а навіть суд мав право ігнорувати наказ правительства в тій справі. Однак суд виконає безпроволочно кожду ухвалу палати.

Пос. Дашинський забирає голос і оповідає, що він вже удавав ся в справі Шаєра до президента, щоби телеграфічно увільнив его. Президент відповів, що боїть ся «зблямованя». Міністер Гляйспах остерігав нас, щобиєсьмо не опирали ся лиш на фактах. Річ діє ся в Галичині, а там маємо факти і то кроваві. Учуйте о трупах, о ранених і сотках увязнених; станемо ще перед вами яко местники крови. Розумію, що найшли ся в Колі, котрі супротивили ся освободженню, алеж то безвстидно і нерозумно.

Просковец уділив бесідникови нагану за образу Кола.

Пос. Яворский промовляє: Зайшло непоро-

зуміне. Осьвідчив я прецінь, що коли Палата ухвалить, що можна трактувати нагячі внесення перед уконституванням, то будемо за нагячю-стию. 27 літ є я послом, але ще ніколи не наділено нас так несправедливими інвективами. Коли такі бесіди тут говорять ся, то мушу піднести, що ми принаймні виняті є згід права ненарушимости посольської. (Оплески).

Пос. Данеляк апелює кількома словами в польській бесіді до Кола і по німецьки промовляє до Палати за увільненням Шаєра.

Люеґер стріть кпини з польского Кола, пригадає часи, коли Яворський інакше говорив, а днес мало що не розплакав ся. По короткій дискусії Палата серед оплесків ухвалила одногласно увільнення Шаєра.

Посли Окуневський, др. Яросевич і о. Тяничкевич вносять до президії слідуюче письмо:

«Переведені у всхідній Галичині вибори до Ради державної з 8 трупам, 29 раненими і 800 арештованими довели руский нарід до пересвідчення, що теперішнє правительство не цофає ся перед ніяким насильством, наколи ходить не допустити послів, щоби они вийшли з свобідного вибору руского народу. Правительственні органи в Галичині ставляють руский нарід перед альтернативою або признати польску ідею державну і мовчати, або згинуті. Борбу о права конститутційні п'ятнує правительство яко ворожий бунт і так представляє перед престолом. В наслідок того застерігають ся они против подібного поступованя, а йдучи за волею народу будуть поборювати теперішнє правительство всіма дозволенними средствами. Репрезентантів інших народів впевняють о своїх симпатиях і осьвідчають, що подадуть їм руку в борбі о розширення автономії країв і в борбі о забезпечення прав меньшостям національним.

Пос. Турнгер поставив внесення в справі убезпечення робітників на случай старости.

Вісти політичні.

Всі днівники обговорюють Цісарську престольну бесіду і згідно підносять, що містить она широкую програму роботи нового парламенту. «Fremdenblatt» є тої думки, що програмою престольної бесіди можуть всі сторонництва заняті ся об'єктивно а передовсім такі сторонництва, котрі прийшли до парламенту без крайних асцирацій і не носять ідей, що переходить границі дійсних потреб і обовязуючої конститутції. Ціле небезпеченство лежить в тім тільки, щоби не розгоріли ся на ново національні претенсії і суперечности. «Neue Freie Presse» доводить, що престольна мова не стає по стороні ніякої партії і є програмою роботи в цілім того слова значеню а не політичною програмою.

«Deutsches Volksblatt» дякує добросердечному Монарєй за приречення, що їх так много містить престольна бесіда, а котрі то приречення можуть збудити тільки хороших надій. Передовсім уступ, що відносить ся до заграничної політики вдоволяє всі сторонництва без ріжнїці політичного напрямку.

«Neues Wiener Tagblatt» каже, що престольною мовою можуть погодити ся всі сторонництва, є то єї прикмета але разом і слаба сторона. «Reichswehr» заявляє, що провідною думкою Ради державної після престольної мови повинна бути позиточна праця. Престольна бесіда показує одинокую добру дорогу, по якій треба ступати і шле желанє, щоби Палата обрала ту а не иньшу дорогу.

Соціалістичні послы вибрані в чеських округах запротестовали против внесення молодочехів і шляхти чеської поставленого на вчорашнім засіданю в справі застереження правно-державного. Соціалісти заявили, що они є противні відгребованю зжовкхлив привілеїв і документів, а жадають інституцій не тільки для Чех але для всіх народів Австрії основаних на рівноправности.

В Німеччині сподівано ся по причині річницї сотних уродин Вільгельма I. великих амнестий, тимчасом розпорядженем цісарским з 22 і 23. марта амнестіовано лише засуджених за поєдинок. В наслідок того панує в кругах політичних і юридичних не мала констернація.

Парламент німецький прийняв вже і в третім читаню цілий етат маринарки після внесення комісії. В той спосіб відкинено вже цілковито жадає заряду маринарки, щоби побільшити

морську силу Німеччини. Днівники берлинські і мимо того, що цісар Вільгельм заявив канцлерови Гогенльому, що не думає з ним розлучати ся, розписали ся о близькій канцлерській кризі.

Соціалісти в Німеччині видали вже заздалегідь відозву в справі обходу 1. мая. Сегорічна відозва спустила значно з тону. Давнішими літами жадали они, щоби робітники не працювали першого мая а в сегорічній відозві звивають робітників лише там увільнити ся від роботи, де то буде можливо.

На засіданю французского парламенту з 29. с. м. запротестовало пять послів против закидів, які їм робив Артон і домагали ся, щоби палата знесла їх ненарушимість посольську, бо они хотять ся очистити як найскорше. На внесення міністра справедливости Дарляна перервано засіданє, щоби зажадати інформацій від генерального прокуратора. Коли засіданє отворено на ново, заявив міністер Дарлян, що генеральний прокуратор обстає при тім, що не може домагати ся від палати виданя судови иньних послів, кромі тих трех, котрих виданя він вже перед тим зажадав, а з тої причини, понеже не виявилось ніяке нове узасаднене підозрінє. Тими трома послами, котрих жадає видати судови є Бовр, Марет і Наке. Палата ухвалила їх видати. Соціаліст Руоне поставив внесення, щоби вибрати слідчу комісію для справи панамської. Палата відкинула на разі се внесення.

Росія робить по тихо дуже користну для себе політику у всхідній Азії. В році 1894 виїхав був з Петербурга др. Бадмаєв. Бадмаєва при єго виїзді заосмотрило правительство в значні фонди і широкє повномочіє. Цілю поїздки було ширенє православія серед Манджурів. Сими днями здавав др. Бадмаєв на особній аудієнції у царя справозданє зі своєї роботи і осьвідчив, що привів на православє князівські роди Бурятів. Тепер знов удає ся він туди, щоби дальше вести щасливо розпочате діло.

Після офіціальних донесень мали Іспанці побити повстанців на острові Куба і взяти до неволі наслідника Мачея.

Грецьке товариство «Етніке Гетайрія» оголосило маніфест, в котрім оно осьвідчає, що утворенє князівства кретьського було би найгіршою розвязкою ситуації. Навіть воєнна програма була би лучшою, як катастрофа у внутрі острова, а мусіла би она прийти, скоро правительство згодить ся на таке згаданє полагодженє справи на Креті.

Адмірала держав постановили обсадити Акротірі а при тім віднесли ся до своїх правительств, щоби їм прислали для оборони занятих місцевостей по однім баталіоні войска в силі 600 людей.

В послідних битвах під Канеєю повстанці всюди побити Турків.

Підчас розрухів в Токат замордовано 76 Вірмен і одного магомеданца, а по селах десять Вірмен. Так говорять офіціальні турецькі справозданя, в дійсности однак число жертв є значно більше.

Францускі днівники доносять, що Сербія і Болгарія готові є разом з Грецією воювати против Туреччини, щоби довершити забору Македонії.

Новинки.

— О. Евгений Гузар, катехит мужескої семінарії у Львові, зістав іменованій дійстним совітником Митрополічой Консисторії. Видко з того, що власть духовна не уважає о. Гузара таким «warcholem antyspolecznym i radykałem», за якого єго польські днівники представили, коли мав кандидувати проти п. Валєвского.

— Руске товариство касинове. В Бродах до новооснованої «Рускої Бесіди» товариства касинового вписало ся 33 членів. Минувшого тижня відбули ся загальні збори, котрі вибрали головою «Бесіди» о. Ярему, катехита гімназьяльного, заступником голови Ільницького, господарем Онуфрова, секретарем о. Давидовича, катехита народних шкіл; до виділу увійшли: о. Долинський, місцевий парох, проф. гім. Санат, проф. гім. назияльний Скобельський, заступниками виділових вибрано пп. Левичкого, о. Сухаровского і проф. гімн. Сущинського.

— Ревізія канонічного процесу Стояловского. Демократично-соціальна партія здаєсь за борзо перестанє тішити ся взростом партії Стояловщиків. Стояловський виготовив вже просьбу о

ревізію свого канонічного процесу і є готов поїхати кожної хвилі до Риму. Позаяк Стояловський матеріальними средствами на стілько не розпоряджає, щоби міг покрити кошти подорожи і довшого побуту в Римі, то партія християнсько-соціальна хоче прийти єму в поміч. О. Айхгорн докладає всіх старань, щоби як найскорше уможливити Стояловському подорож до Риму. Рим має годитись на ревізію канонічного процесу, наколи би тільки мав яку таку надію, що Стояловський перестанє підкопувати авторитет єпископату.

— Слідство за віче. Прокураторія в Перемішлі веде слідство з Вас. Нагірним, дром Леваковским і інженером Єгерманом за їх бесіди виголошені 27 лютого на вічу в Яворові. Зараз по вічу арештовано одного селянина, Сенька Бориса а против згаданих панів зроблено карне доходженє. Окружний суд в Перемішлі переслухав Нагірного і Єгермана в напрямі нарушеня §§. 300 і 302. По переслуханю обжалованих казав слідчий судія арештовати Єгермана і відставити до карного суду. Арештований зробив відклик до палати радних і та ухвалила полишити Єгермана на вільній стої, однак прокуратор супротивив ся, тож єго справу мусить тепер рішати апеляція. Дня 27 с. м. переслухувано також дра Леваковского і дра Гібля яко обжалованих також за те саме віче і судія слідчий полишив їх на вільній стої.

— Мастковий стан польского товариства «Школи людовой». Головний заряд товариства «Школи людовой» відбув 17 марта засіданє. Касиєр виказав на тім засіданю що масток товариства виносить: Зелізний фонд 31.130 зр. 34 кр. фонд польского школи в Бялій 22.518 зр. 50 кр. (кромі приобіцяної субвенції 15 тисяч зр. з фондациї Костюшки і 10.000 зр. ухвалених Соїмом) і біжучий фонд 993 зр. 39 кр.

— Жидівська характеристика сегорічних виборів. Жиди безперечно не є злими знатоками наших відносин. Спроваджуванє войск на правибори і вибори толкують собі жиди ось як: «Nysztu Geld — Sydu Söldner»! (Нема гроша — то є войско) Може оно і так, бо чейже жиди найлучше знають про гроші.

— Переміщенє войска. Сего року зайдуть такі зміни в войскових залагах в Галичині. Перший полк драгонів переносить ся з Терезиєнштадту до Станиславова; осьмий полк уланів зі Станиславова-Товмача прийде до Чорткова, Заліщик і Монастириск а полк артилерії дивізійної ч. 1 з Вадовиць до Кракова.

— Нова консумційна спілка у Відні. Соціал-демократи заложили у Відні робітничу спілку консумційну. Спілка є наміряє спродувати у власнім заряді найважнійші артикули консумційні. Кромі сего має постарати ся спілка о будову ремісничих домів. Так отже і соціалісти починають зі свого становища доктринєрского, противного всякій економічній самопомочи сходити і беруть ся до практичної роботи.

— Новий винахід лічний Др. Кох, лікар в Берліні мав винайти новий спосіб ліченя сухот.

Послідні вісти.

З Відня одержуємо: Міністер для Галичини др. Рітнер має бути іменованій охмістром архикнязя Оттона. Божиньський заявив єго місце а Лясковский, делегат краківський прийшов би на віцепрезидента шкільної Ради краєвої.

Міністер Гавч видав розпорядженє, котрим позваляє ся женинам учащати на філософічні студії університетські, сли укінчили 18 літ житя, мають гімназьяльну матуру зложену в одній з австрійських гімназий.

Грецьке правительство постановило прочі войска справити ку границям. Війна може в кожній хвилі наступити, коли тільки держави згодять ся на блокаду Пірея. В противнім случаю вибухла би в Греції революція і могла би короля відсадити від престолоа.

Вісти з Еп. Перемискої.

Завідатель деканата варяжского о. Мих. Ковшевич іменованій дійстним деканом з правом ношеня відзнак крилошанських. — Презенти одержали оо.: Ром. Прислопский на Дубецко, Ник. Білинський на Камяну, Ів. Литинський на Чуків. — Канон. інституцію одержали оо.: Йос. Кузьмак на Гочів і Йосиф Іванець на Ременів. — До канон. інституції візвані оо.: Стеф. Береский на Вяцковичі і Лев. Пясецкий на Звертів. — Завідательства дістали оо.: Коритовский в Синявці дек. любачівского і Ів. Федів в Белзці дек. потелицького. — Відпустку для поратования здорovia одержав на два місяці о. Ант. Бескид.

КНИГАРНЯ

„Наукового Товариства імени Шевченка“

у Львові, уліця Академічна ч. 8.

продає слідуєчі книжки:

»Правда« письмо літер.-політ. з року 1873, 76, 77, 79, від 89—94 по	2:00 ар.
„ XI. (1878) 2 томи 1 ар.; XII. (част. літ.)	—50 „
»Зоря« письмо літерат.-наукове рочн. III, V, VI. (1885) без бібл. Зорі	3:00 „
„ рочники VIII. (1887) IX. (1888) X. і XI. по 5 ар., а XII., XIII., XIV., XV. і XVI. по	6:00 „
Д-р Огоновский. Історія рускої літерат. II. 3 ар. III. 4 ар., IV.	1:00 „
„ Studien auf dem Gebiete der ruth. Sprache	1:50 „
„ Гальшка Острожска	—15 „
Остап Вересай, картина хромолітографічна	—50 „
Михайло Драгоманів. Галицько-руське письменство	—15 „
Куліш. Шекспірові твори перекл. ч. I. (давню 3 ар.)	1:00 „
„ Чорна Рада, повість	—80 „
„ Хуторна поезія	—50 „
„ Крашанка	—20 „
Юрій Федькович. Довбуш	—10 „
„ Повісті і оповідання	—20 „
„ Як козам роги виправляють	—10 „
Д. Млака. Руска хата, Буковинський альманах	—60 „
Іван Нечуй. Повісті і оповідання	—30 „
„ Світогляд українського народа	—30 „
„ Кайдашева сім'я	—50 „
„ Навіжена, повість	—20 „
„ Над Чорним морем	—90 „
„ Хмари, повість	1:50 „
„ Причепи, повість	1:50 „
„ Микола Джеря, повість	—80 „
„ Поміж ворогами	—50 „
„ Попались	—16 „
Ф. Заревич. Бондарівна	—10 „
Дрозд. В гостях добре, дома гірше (опов.)	—50 „
Евг. Горницький. Орлеанська Діва, перекл. стих.	—35 „
Гуцул і Гуцулка, дві картини олійні по	—50 „
Пам'яткове число »Зорі« в ювілей Русалки Дні-стрової	—50 „
Д-р Ом. Калітовський. Апокрифічна література	—35 „
О. Партицький. Провідні ідеї в письмах Тараса Шевченка	—35 „
„ Темні місця в слові о полку Ігореві	1:40 „
„ Слово о полку Ігоревім	—80 „
„ Скандинавщина в давній Русі	—20 „
„ Історія старинна Галичини	3:00 „
М. Вовчок. Народні оповідання, I. 45 кр., II. 35 кр. III.	—30 „
О. Стодольський. Етнографія Славянщини	—12 „
М. Цар. Надельмаєр, апостол свободи	—10 „
Н. Устиянович. Повісті	—85 „
Байда. Одисей плавники	—10 „
„ Одисей ч. I. II.	2:20 „
І. Н. О вихованню. Підручник для жінщини	—30 „
Іван Франко. Жіноча неволя в руских піснях на-родних	—35 „
„ Захар Беркут, образ гром. життя Ру-си в XIII.	1:30 „
„ Доповнене до Правди	1:00 „
„ Фавст, трагедія Гетого	1:50 „
„ Наші коляди, студія	—20 „
„ Без праці	—20 „
„ Украдене щастє, драма	—80 „
„ Ліс Микита	—50 „
„ Нарис історії філософії	—30 „
„ Абу Каземові каші	—20 „
Денис. З різних країв і народів	—20 „
Гр. Григорієвич. Шляхта ходячкова, комедія	—15 „
І. Ланска. Обруситель, повість з рос. життя, 2 ч.	—60 „
О. Обачий. Соціалісти межі семинаристами	—15 „
Григ. Квітка. Маруся, оповіданє	—10 „
Яков Миколаєвич. Опис повіта Каменецкого	1:00 „
Др. Юл. Целевич. Історія скиту Манявского	1:20 „
Закон о загальнім ополченню	—45 „
Н. Гоголь. Оповідання	—35 „
„ Вечерниці	—10 „
„ Мертві душі, повість	1:50 „
С. Нагнибіда. Про руску правопись	—05 „
Абгар Солтан. При стрілецькій ватрі	—40 „

Учитель

орган руского товариства педагогічн. двотижнев-ник педагогічно-науковий, виходить від 1-го червня 1889 у Львові ул. Вірмень-ска ч. 2. Передплата на цілий рік 3 ар., на пів року 1.60 кр., на чверть року 1 ар.

ПРАВДА

ІЛЮСТРОВАНЕ ПИСЬМО ДЛЯ РУСКОГО НАРОДУ

під редакцією

Антоня Березинського

виходить у Львові тижнево кожної п'ятниці.

Буде подавати поезії, повісті, життєписи з портретами, поучаючі статі з історії, письмен-ства, господарства, промислу, вісти про читаль-ні, вісти політичні і суспільні. Крім того буде містити часть забавну.

Передплата: В Австрії річно 4 р.
„ піврічно 2 р.
„ чвертьрічно 1 р.
За границею річно 8 рубл.
„ піврічно 4 рубл.

Редакція, адміністрація і експедиція
Львів, ул. св. Миколая 13.

Видає й відповідає за редакцію: Теофіл Барановський.

Адміністрація

„РУСЛАНА“

глядає анонсера.

Зголошувати ся в Адміністрації (ул. Коперника ч. 9, II. поверх) між го-диною 12-ою а 1-ою в полудне.

Дріжджі на сьвята

просимо завчасу замовляти і визначити день, коли ма-ють бути вислані а zarazом виразно подати, чи мають бути I-а чи II-а.

Рівночасно повідомляємо, що одержалисьмо

сьвіже, випробоване і добре кільчаче ся

НАСІНЄ

котре находить ся вже по всіх наших філіях.

З поважанєм

Народна Торговля.

9—?

За певну і добру льокацію поручаємо

4 $\frac{1}{2}$ % листи гіпотечні
4 % листи гіпотечні коронові
5 % листи гіпотечні преміовані
4 % листи товариства кредитового земского
4 $\frac{1}{2}$ % листи Банку краєвого
5 % облігації Банку краєвого
4 % позичку краєву
4 % облігації пропінацийні

і всілякі ренти державні

Ті папери продаємо і купуємо по найточній-шім курсі деннім.

КОНТОРА ВИМІНИ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ

ГІПОТЕЧНОГО

Контора виміни і відділ депозитовий перенесені до льокалю партерового в бу-динку банковім. (4—?)

АГЕНЦІЯ ЧАСОПИСИЙ

А. ЛЯНДОВСКОГО

у Львові, Пасаж Гавсмана (Гранд-Готель) 23—?

приймає передплату на всі часописи у всяких язиках і доставляє їх до дому без всякої доплати.

ГАЛИЦЬКИЙ

КРЕДИТОВИЙ БАНК

приймає вкладки на

КНИЖОЧКИ

і опроцентовує їх по

8—?

4 $\frac{1}{2}$ % на рік.

Руска справа

в роках 1891—1894

НАПИСАВ Н. В.

Ціна 50 кр. в. а.

3 пересилкою 55 кр.

Дістати можна в книгарні Тов. ім Шевченка, або в Ставропільській.

З Друкарні В. А. Шийковського.